

6. 3. 2014

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Odvolání daru pro nevděk po 1. 1. 2014

Motto - Dárkem, to mi věř, si získáš každého z bohů i lidí.

Publius Ovidius Naso

Setkal jsem se s dotazem, jak je to po 1.1.2014 s vrácením daru. A zda má dárce právo požadovat vydání daru (např. automobilu či motocyklu) i v případě pakliže se k němu obdarovaný/á zachoval(a) „hodně nepěkně/nečestně“ z důvodu „pouhé“ hrubé nedbalosti či je zde vyžadován úmysl?

Pro neprávnický připomeňme, že problematiku odvolání daru pro tzv. nevděk aktuálně řeší především §§ 2072-2075 nového občanského zákoníku (dále též NOZ) .

Oproti starší právní úpravě vrácení daru obsažené v § 630 OZ došlo k zpřesnění podmínek. NOZ problematiku vrácení daru upravuje podrobněji, přičemž rozeznává vrácení daru pro nouzi a pro nevděk.

Vrácení daru pro nouzi předpokládá, že dárce se ocitl v takové nouzi, že nemá ani na nutnou vlastní výživu nebo nutnou výživu osoby, k jejíž výživě je povinen (tzv.zákonná vyživovací povinnost). Obdarovaný je v takovém případě povinen dárce vrátit dar.Anebo mu poskytnout obvyklou cenu daru.

K odvolání daru pro nevděk po 1.1.2014 : nyní ex lege platí, že ublíži-li obdarovaný dárce úmyslně nebo z hrubé nedbalosti tak, že zjevně (nikoliv nějak bagatelně) porušil dobré mravy, může dárce, neprominul-li to obdarovanému, od darovací smlouvy pro jeho nevděk odstoupit.

Takže stačí i hrubá nedbalost.

NOZ dále stanoví, že pokud byl dar již odevzdán, má dárce právo požadovat vydání celého daru. Co však činit v případě že to již není objektivně možné? Což se v životě mnohdy stává, např. darovaný automobil byl prodán či vážně nabourán? Dle NOZ má dárce právo požadovat zaplacení jeho obvyklé ceny.

Dodejme, pakliže to odůvodňují okolnosti, považuje se za nevděk vůči dárce také zjevné porušení dobrých mravů vůči osobě obdarovanému blízké.

Nevděk činí obdarovaného co do jeho osoby tzv. nepoctivým držitelem.

Podle ustanovení § 2074 NOZ platí, že právo odvolat dar přechází též na dárceva dědice, zabránil-li obdarovaný dárce v odvolání daru nebo zabránila-li v tom dárce vyšší moc.

Dárce může dar pro nevděk odvolat do jednoho roku ode dne, co obdarovaný dárce ublížil, ale dozví-li se o tom dárce později, do jednoho roku ode dne, kdy získal vědomost o důvodu pro odvolání daru.

Pozor, dědic dárce může dar odvolat nejpozději do jednoho roku od smrti dárce.

Co se děje v případě, že dar je odvolán později?

Je-li dar odvolán později a namítne-li obdarovaný opožděné odvolání daru, soud k odvolání nepřihlédne.

Na závěr velmi stručně uvádím, že vítám precizaci právní úpravy vrácení daru, jak ji provedl NOZ.

JUDr. Petr Kolman, Ph.D.,
odborný asistent na PF MU v Brně
právník a publicista

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů , judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nová „tlačítková“ povinnost pro e-shopy](#)
- [Digital Omnibus: Revoluce v datech, nebo jen nová zátěž pro podnikatele?](#)
- [Darování pro případ smrti nemovité věci zapsané v katastru nemovitostí a určení výše odměny soudního komisaře](#)
- [Flotilová novela: Kdo a kdy musí nově získat licenci k distribuci pojištění?](#)
- [Nová pravidla pro ground handling v EU a jejich dopady na letecký sektor](#)
- [Právní due diligence nemovitostí: na co se v praxi skutečně zaměřit](#)
- [Hmotněprávní opatrovník obchodní korporace: mezi efektivní ochranou a zásahem do korporační autonomie](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 32.: Konkurenční doložka](#)
- [Skryté ujednání v realitní smlouvě - zbytečná hra na schovávanou](#)
- [Odpovědnost člena voleného orgánu dle § 159 OZ a vymezení škody způsobené právnické osobě](#)
- [Vnosy do společného jmění manželů a jejich valorizace v aktuální judikatuře Nejvyššího soudu a Ústavního soudu](#)